

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
Life Quality of People in the Area of Watbost Subdistrict
Administrative Organization, Bang Pla Ma District, Suphan Buri
Province

ทัศนียา ชาวโพธิ์หลวง¹ อรนันทน์ กลันทपुरะ²
Tadsaniya Chawpholoung, Oranan Gluntapura

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ อายุ และสถานภาพ ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): คุณภาพชีวิต; ประชาชน; องค์การบริหารส่วนตำบล

Received: 2023-05-15 Revised: 2023-06-19 Accepted: 2023-06-20

¹ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Political Science and Public Administration Faculty of Social Sciences Kasetsart
University. Corresponding Author e-mail: tadsaniya.c@ku.th

² ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Political Science and Public Administration Faculty of Social Sciences Kasetsart
University. e-mail: fsocong@ku.ac.th

Abstract

This research purposed to investigate the life quality level of the people in the area of Watbost Subdistrict Administrative Organization, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province, and compare the life quality of the people in the area of Watbost Subdistrict Administrative Organization, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province by categorizing according to individual factors. The sample group was 369 people in the area of Watbost Subdistrict Administrative Organization, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province. The research instrument was a questionnaire. The statistics in data analysis consisted of percentage, mean, standard deviation, t-test value, and one-way ANOVA. The statistical significance in this analysis was set at the .05 level. The research results revealed that the people in the area of Watbost Subdistrict Administrative Organization, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province had high life quality. The hypothesis test indicated that diverse individual factors in education, occupation, and average monthly income resulted in the differences in life quality with statistical significance at the .05 level, while various individual factors in genders, ages, and status did not impact the life quality to be varied.

Keywords: life quality; people; subdistrict administrative organization

บทนำ (Introduction)

ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี การศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนมีมาอย่างยาวนาน เนื่องจากความต้องการของมนุษย์แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่เป็นอยู่ บุคคลในสังคมเดียวกันอาจมีความต้องการแตกต่างกันตามความจำเป็นของตนเอง ตลอดจนตัวบุคคลเดียวกันในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ความต้องการก็เปลี่ยนไปด้วย (จักรพงษ์ เกียรติ, 2554) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการสร้างรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ จึงต้องเริ่มจากการพัฒนาทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม เพื่อให้บุคคลมีทัศนคติที่ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมถึงมีคุณธรรมและจริยธรรม หากสามารถปฏิบัติได้ถือเป็นการยกระดับทั้งตนเองและสังคมให้เกิดคุณค่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมก็จะลดน้อยลง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ จึงพยายามหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อช่วยให้ประชาชนทุกคนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี (อนรรฆ อีสเฮาะ, 2562)

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ขนาดกลาง) ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2. การยกระดับคุณภาพชีวิต ชุมชน สังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3. การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา

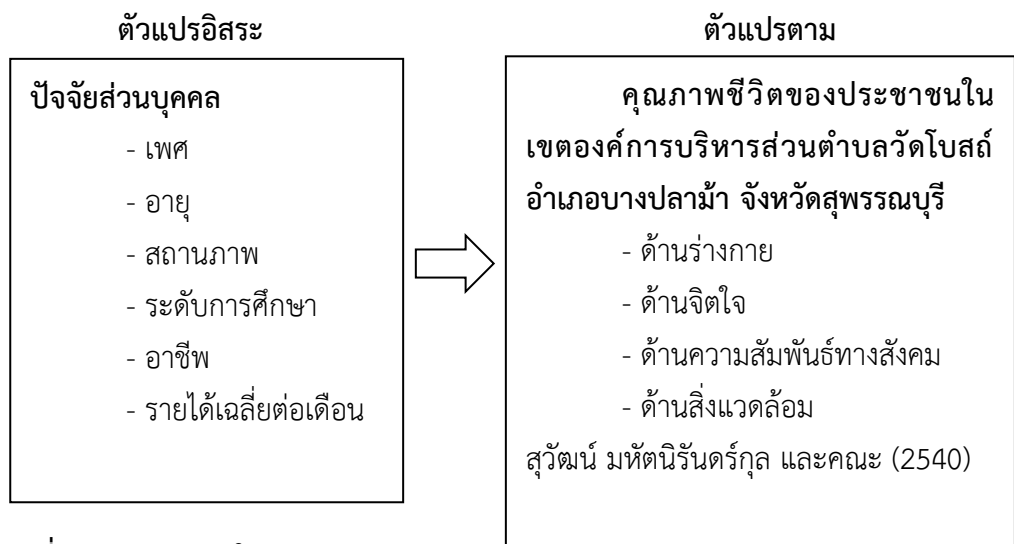
กีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. การพัฒนาด้านสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 5. การปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ภาครัฐได้กระจายอำนาจในการบริหารงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขับเคลื่อนนโยบายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน (ณัฐพร ลิปปานนท์, 2554)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง การบริหารงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอาชีพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 4,704 คน (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2565) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 369 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา ทฤษฎี และแนวความคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยใช้คำถามแบบเลือกตอบ เพื่อเก็บข้อมูลโดยจำแนกจากปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งแบบสอบถามผู้วิจัยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

กำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรคำนวณหาอัตราภาคชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ประชาชนมีความเห็นว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ประชาชนมีความเห็นว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ประชาชนมีความเห็นว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-Out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมะขามล้ม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ .964

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบายระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

5.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบด้วยค่า t-test

5.4 ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) สำหรับตัวแปรตั้งแต่ 3 กลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ (Fisher's Least Significant Difference: LSD)

5.5 ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ ระดับ .05

ผลการวิจัย (Research Results)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.0 เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน และร้อยละ 45.0 เป็นเพศชาย จำนวน 166 คน

อายุ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 27.1 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 100 คน รองลงมาร้อยละ 26.3 มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 97 คน ร้อยละ 18.2 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 67 คน ร้อยละ 17.6 มีอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 65 คน และร้อยละ 10.8 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 40 คน

สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.0 มีสถานภาพสมรส จำนวน 203 คน รองลงมาร้อยละ 38.5 มีสถานภาพโสด จำนวน 142 คน และร้อยละ 6.5 มีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 24 คน

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.5 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 212 คน รองลงมา ร้อยละ 39.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 144 คน และร้อยละ 3.5 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.4 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 127 คน รองลงมาร้อยละ 22.2 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 82 คน ร้อยละ 15.7 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 15.2 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 56 คน และร้อยละ 12.5 มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 46 คน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 119 คน รองลงมา ร้อยละ 29.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 107 คน ร้อยละ 24.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 92 คน และร้อยละ 13.8 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท จำนวน 51 คน

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอ บางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านภาพรวม

(n = 369)

คุณภาพชีวิตของประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับคุณภาพชีวิต
ด้านร่างกาย	3.77	.517	มาก
ด้านจิตใจ	3.74	.677	มาก
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	4.07	.633	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.83	.632	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.85	.466	มาก

จากตารางที่ 1 คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านร่างกาย พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก

(ค่าเฉลี่ย 3.77) โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ (ข้อ 5 ค่าเฉลี่ย 4.03) รองลงมาคือ ท่านพึงพอใจในการบริการด้านสาธารณสุขในตำบล (ข้อ 7 ค่าเฉลี่ย 3.85) องค์การบริหารส่วนตำบลมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย (ข้อ 3 ค่าเฉลี่ย 3.82) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการตรวจสุขภาพให้แก่ประชาชนในตำบล (ข้อ 6 ค่าเฉลี่ย 3.71) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ข้อ 4 ค่าเฉลี่ย 3.69) ชุมชนของท่านมีสถานที่เพื่อใช้ในการออกกำลังกาย (ข้อ 2 ค่าเฉลี่ย 3.68) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย (ข้อ 1 ค่าเฉลี่ย 3.62)

2. ด้านจิตใจ

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านจิตใจ พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี (ข้อ 4 ค่าเฉลี่ย 3.97) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญอยู่เสมอ (ข้อ 2 ค่าเฉลี่ย 3.92) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีในชุมชน (ข้อ 3 ค่าเฉลี่ย 3.78) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา (ข้อ 1 ค่าเฉลี่ย 3.71) ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน (ข้อ 6 ค่าเฉลี่ย 3.63) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน (ข้อ 5 ค่าเฉลี่ย 3.60) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง ชุมชนของท่านมีสถานที่ให้ท่านได้พักผ่อนหย่อนใจ (ข้อ 7 ค่าเฉลี่ย 3.59)

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง ท่านพึงพอใจในการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ปัญหาน้ำท่วม (ข้อ 7 ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมาคือ ท่านได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อท่านพบเจอกับปัญหา เช่น ปัญหาน้ำท่วม (ข้อ 5 ค่าเฉลี่ย 4.19) องค์การบริหารส่วนตำบลรับฟังความคิดเห็นของท่าน เมื่อท่านพบเจอปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาน้ำท่วม และองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาน้ำท่วม (ข้อ 3 และข้อ 4 ค่าเฉลี่ย 4.18) จำนวนเท่ากันทั้ง 2 ข้อ ท่านและองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาน้ำท่วม (ข้อ 6 ค่าเฉลี่ย 4.17) องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชน (ข้อ 2 ค่าเฉลี่ย 3.93) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้พบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกัน (ข้อ 1 ค่าเฉลี่ย 3.66)

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการก่อสร้างปรับปรุงซ่อมแซมถนนเพื่อให้การเดินทางสะดวกและปลอดภัย (ข้อ 2 ค่าเฉลี่ย 4.19) รองลงมาคือองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการน้ำประปาในชุมชนให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค (ข้อ 6 ค่าเฉลี่ย 3.96) องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวทางป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในชุมชน (ข้อ 7 ค่าเฉลี่ย 3.83) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดการไฟฟ้าในชุมชนให้มีแสงสว่างเพียงพอยามค่ำคืน (ข้อ 5 ค่าเฉลี่ย 3.79) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ท่านทราบ (ข้อ 4 ค่าเฉลี่ย 3.78) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (ข้อ 3 ค่าเฉลี่ย 3.71) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาดูแลแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย (ข้อ 1 ค่าเฉลี่ย 3.55)

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ระดับนัยสำคัญ Sig.	ผลการทดสอบ	
		เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. เพศ	.996	-	✓
2. อายุ	.354	-	✓
3. สภาพภาพ	.735	-	✓
4. ระดับการศึกษา	.000*	✓	-
5. อาชีพ	.001*	✓	-
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	.005*	✓	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านร่างกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ อาจเป็นเพราะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์เข้ามาควบคุมการแพร่ระบาดโดยการฉีดยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) บริเวณชุมชน จัดรถรับส่งให้ประชาชนที่ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID 19) ไปยังสถานพยาบาล

มีการจัดส่งอาหารให้ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงที่อยู่ระหว่างการกักตัว และองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์มีการฉีดพ่นหมอกควันเพื่อกำจัดยุงลาย และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย อาจเป็นเพราะงบประมาณที่มีอย่างจำกัด จึงมีการจัดสรรอุปกรณ์การกีฬาไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่ได้ใช้ประโยชน์อุปกรณ์กีฬากันอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพโรจน์ (2559) ศึกษาเรื่องการศึกษาคูณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า ด้านสุขภาพกาย ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก

2. ด้านจิตใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์มีการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ประเพณีในชุมชน เช่น ประเพณีสารทพวง ประเพณีกำฟ้า ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าประเพณีดั้งเดิมในชุมชน โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์สืบสานประเพณีในชุมชน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง ชุมชนของท่านมีสถานที่ให้ท่านได้พักผ่อนหย่อนใจ อาจเป็นเพราะพื้นที่สวนสาธารณะและสถานที่เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้ใช้พบปะพูดคุยกันมีอย่างจำกัด ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่มีสถานที่ให้ได้ใช้พบปะพูดคุย หรือใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ นามมุงคุณ (2559) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ด้านจิตใจ ประชาชนมีความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง ท่านพึงพอใจในการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ปัญหาน้ำท่วม อาจเป็นเพราะพื้นที่ตำบลวัดโบสถ์ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีน้ำท่วมขังเป็นประจำทุกปี ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ จึงเข้ามาดำเนินการช่วยเหลือประชาชน เช่น มีการทำแนวกันน้ำ สูทาลอยน้ำ ถูยั้งซีฟ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้พบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกัน อาจเป็นเพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ภาครัฐมีนโยบายให้ทุกภาคส่วนเว้นระยะห่างทางสังคม จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ มีการชะลอการจัดกิจกรรมทางสังคมออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐัฐวัฒน์ ชันโท (2557) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา พบว่า ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี

4. ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซมถนนเพื่อให้การเดินทางสะดวกและปลอดภัย อาจเป็นเพราะเมื่อถนนเกิดการชำรุด องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เร่งดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ถนนอย่างปลอดภัย และมีการก่อสร้างถนน

ในพื้นที่ชุมชนให้ประชาชนสามารถใช้ในการเดินทางไปมาอย่างสะดวก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาดูแลแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย อาจเป็นเพราะลำคลองในพื้นที่ตำบลวัดโบสถ์เชื่อมต่อกับพื้นที่ตำบลอื่น ๆ ทำให้มีผักตบชวาไหลมาติดบริเวณลำคลองในพื้นที่ตำบลวัดโบสถ์อยู่เป็นประจำ และประชาชนบางส่วนไม่รักษาสิ่งแวดล้อม มีการทิ้งขยะลงลำคลอง ส่งผลให้น้ำในลำคลองเน่าเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุธรรม อิศเฮาะ (2562) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์อย่างเท่าเทียมกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัย สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชนได้

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ไม่จำกัดสถานภาพในการเข้าร่วมกิจกรรม หรือการเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อความเท่าเทียมกันของประชาชนทุกคนในชุมชน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความสนใจในการรับรู้ข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ดำเนินการจัดขึ้นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอาชีพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะช่วงเวลาในการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนต่างกัน ส่งผลให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนมีช่วงเวลาในการหารายได้ต่างกัน ส่งผลให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านร่างกาย ผลจากการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ควรมีการจัดสรรอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนได้ใช้ในการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

1.2 ด้านจิตใจ ผลจากการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง ชุมชนของท่านมีสถานที่ให้ท่านได้พักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ควรมีการจัดสถานที่หรือพื้นที่สวนสาธารณะในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มาใช้ในการพักผ่อนหรือพบปะพูดคุยกันเพื่อคลายความเครียด

1.3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ผลจากการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้พบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ควรมีการจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้าร่วมเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของประชาชนในชุมชน

1.4 ด้านสิ่งแวดล้อม ผลจากการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาดูแลแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ควรมีการสำรวจลำคลองในชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพน้ำอยู่เสมอ โดยการกำจัดผักตบชวาและขยะในลำคลอง และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนไม่ทิ้งขยะลงในลำคลอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ประชาชนให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ได้นำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ กับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กุหลาบ รัตนัสัจธรรม และคณะ. (2535). การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในวิธีการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน. ชลบุรี: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรพงษ์ เกะเย็น. (2554). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารพลตเข้า. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จุฑามาศ นามมุงคุณ. (2559). คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพร ลิปปานนท์. (2554). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวัฒน์ ชันโท. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิศาตร์ตน ศิลปเดช. (2540). ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: พิเศษการพิมพ์.
- ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพรวัลย์. (2559). การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ. (2540). เปรียบเทียบแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ชุด 100 ตัวชี้วัดและ 26 ตัวชี้วัด. เชียงใหม่: โรงพยาบาลสวนปรุง.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Escap. (1990). *Guidelines on Methodological Approaches to the Conduct of a Regional Survey of the Quality of life as on Aspect of Human Resources Development*. New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.